

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการใช้แอมเฟตามีน การสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว และทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในผู้ป่วยเสพติดสารแอมเฟตามีน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาใน ผู้ป่วยที่เสพติดสารแอมเฟตามีน ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มารับบริการบำบัดรักษาในสถาบันธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,250 คน (สถิติผู้เสพติดสารแอมเฟตามีนปี 2549-2551)

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่เสพติดสารแอมเฟตามีน ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มารับบริการบำบัดรักษา ในสถาบันธัญญารักษ์ ในช่วงเดือน มกราคม 2553 ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา (Inclusion Criteria)

1. ผู้ป่วยที่เสพติดสารแอมเฟตามีน ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มารับบริการบำบัดรักษา
2. สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้เข้าใจ
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการคำนวณจากสูตรของยามานะ ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 (Taro Yamane, 1973) โดยมีรายละเอียดดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร (ผู้ป่วยที่เสพติดสารแอมเฟตามีน
ปีงบประมาณ 2549-2551 จำนวน 1,000-1,500 คน
เฉลี่ย 1,250 คน/ปี)

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้กำหนดให้ e = 5%)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1250}{1+[1250(0.05)^2]}$$

$$= 303.03$$

เพื่อป้องกันจำนวนกลุ่มตัวอย่างลดลงจากความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลเมื่อตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 5

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังนี้

1) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์

2) สุ่มตัวอย่างในข้อ 1 โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่แทนที่ตามรายชื่อผู้ป่วยที่เสพติดสารแอมเฟตามีน ซึ่งผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจนได้กลุ่มตัวอย่างครบ จำนวน 318 คน ตามที่กำหนด กรณีที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่กำหนดได้ ผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลากเพิ่มจนครบตามจำนวนที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. **แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล** ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการใช้แอมเฟตามีน ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ (Check list) และเติมข้อความ

2. **แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว** เป็นแบบสอบถามที่ วัชร มีศิลป์ (2543) ที่สร้างขึ้นตามแนวความคิดของเฮาส์ (House, 1981 cited by Ritter, 1988) ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีคำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัวเท่ากับ 0.93 จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้เสพเฮโรอีน ที่เข้ารับการรักษา แบบผู้ป่วยใน จำนวน 30 คน ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 120 คน ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 16 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

มากที่สุด หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบทุกประการ

มาก หมายถึง เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบมากกว่าครึ่งหนึ่ง

ปานกลาง	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบครึ่งหนึ่ง
น้อย	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง
น้อยที่สุด	หมายถึง	เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นตรงไม่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบเลย

การแปลผลคะแนนการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว จะพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดจากการแบ่งคะแนนการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัวทั้งหมดออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง โดยใช้หลักการทางสถิติ คือ ค่าพิสัย (ค่าคะแนนสูงสุด-ค่าคะแนนต่ำสุด)/3 (ประคอง กรรณสูตร, 2542) ดังนี้

คะแนนช่วง	16-37	หมายถึง	ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวระดับต่ำ
คะแนนช่วง	38-59	หมายถึง	ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวระดับปานกลาง
คะแนนช่วง	60-80	หมายถึง	ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวระดับสูง

3. แบบสอบถามอัตมโนทัศน์

แบบวัดอัตมโนทัศน์เทนเนสซี (The Tennessee Self-Concept Scale) ของ วิลเลียม เฮซ พิทท์ (William H. Fitts) ซึ่งดัดแปลงเป็นภาษาไทยโดย ดร. อำไพ ศิริพิพัฒน์ เป็นแบบสอบถามที่กาญจนา ภูยาธร นำมาใช้ มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับประชากรที่ใช้ศึกษา คือ สมาชิกศูนย์ชุมชนบำบัดระยะกลับสู่สังคม จำนวน 15 คนก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 58 คน แบบสอบถามประกอบด้วย อัตมโนทัศน์ ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านพฤติกรรม ด้านเอกลักษณ์ ด้านร่างกาย ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ด้านความพึงพอใจในตนเอง และด้านศีลธรรมจรรยา โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์และปรับใช้กับผู้เสพติดสารแอมเฟตามีน โดยข้อคำถามจะมีการวัดอัตมโนทัศน์ ทั้งด้านดีและไม่ดี ในด้านต่างๆ ทุกด้าน รวมทั้งหมด 50 ข้อ ดังนี้

1. อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย (Physical Self) หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะทางร่างกาย ทางเพศ สุขภาพ ความสามารถและทักษะ มีทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 1-3, 18-20 และข้อที่ 35-37

2. อัตมโนทัศน์ด้านศีลธรรม (Moral-Ethical Self) หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับคุณค่าทางศีลธรรม ความสัมพันธ์ที่มีต่อศาสนา ความรู้สึกเกี่ยวกับการเป็นคนดี คนเลว และความพึงพอใจในศาสนาของตน มีทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 4-6, 21-23 และข้อที่ 38-40

3. อัตมโนทัศน์ด้านส่วนตัว (Personal Self) หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับคุณค่า ความรู้สึกมั่นใจในตนเอง และประเมินค่าบุคลิกภาพของตนเอง มีทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 7-9, 24-26 และข้อที่ 41-43

4. อัตมโนทัศน์ด้านครอบครัว (Family Self) หมายถึง ความรู้สึกในคุณค่าและความพอใจในฐานะของตนที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว เป็นการแสดงถึงการรับรู้ตนเองว่าใกล้ชิดหรือห่างเหินจากครอบครัว มีทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 10-12, 27-29 และข้อที่ 44-46

5. อัตมโนทัศน์ด้านสังคม (Social Self) หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเองเกี่ยวกับความมั่นใจและความเชื่อมั่นในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 13-15, 30-32 และข้อที่ 47-49

6. อัตมโนทัศน์ด้านความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นคนอย่างไร มีทั้งหมด 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 1-15

7. อัตมโนทัศน์ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Self Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับการยอมรับตนเอง มีทั้งหมด 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 18-34

8. อัตมโนทัศน์ด้านพฤติกรรมที่ตนแสดงออก (Behavior) หมายถึง การรับรู้และความคิดของบุคคลเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในเรื่องต่างๆของตนเอง มีทั้งหมด 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 35-49

9. อัตมโนทัศน์ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง (Self Criticism) หมายถึง ความกล้าที่จะยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเองทั้งในด้านดีและไม่ดี มีทั้งหมด 5 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อที่ 16-17, 33-34 และข้อที่ 50

10. อัตมโนทัศน์รวม หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับตนเองในทุกๆ ด้าน มีทั้งหมด 45 ข้อ ประกอบด้วยข้อความข้อที่ 1-15, 18-32 และข้อที่ 35-49

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนการประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงพอประมาณ จริงเพียงเล็กน้อย ไม่จริงเลย โดยแบ่งลักษณะข้อความเป็น 2 ประเภทคือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความ	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
	จริงที่สุด	5	1
	ส่วนใหญ่จริง	4	2
	จริงพอสมควร	3	3
	จริงเพียงเล็กน้อย	2	4
	ไม่จริงเลย	1	5
จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสารแอมเฟตามีน	
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นส่วนใหญ่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสารแอมเฟตามีน	
จริงพอสมควร	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสารแอมเฟตามีนเพียงครั้งหนึ่ง	
จริงเพียงเล็กน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสารแอมเฟตามีนเพียงเล็กน้อย	
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสารแอมเฟตามีน	

การแปลผลคะแนนอัตมโนทัศน์โดยรวม จะพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดจากการแบ่งคะแนนอัตมโนทัศน์ทั้งหมดออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง โดยใช้หลักการทางสถิติ คือ ค่าพิสัย (ค่าคะแนนสูงสุด-ค่าคะแนนต่ำสุด)/3 (ประคอง กรรณสูตร, 2542) ดังนี้

คะแนนช่วง	45-105	หมายถึง	อัตมโนทัศน์ระดับต่ำ
คะแนนช่วง	106-165	หมายถึง	อัตมโนทัศน์ระดับปานกลาง
คะแนนช่วง	166-225	หมายถึง	อัตมโนทัศน์ระดับสูง

4. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง

แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (The General Self – Efficacy Scale) ของ Matthias Jerusalem & Ralf Schwarzer, 1995 เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยแปลเป็นภาษาไทย และตรวจสอบความตรงทางภาษาโดยการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตรวจสอบ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดย

ผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าความเชื่อมั่นโดยทดลองใช้กับกลุ่มผู้เสพติดสารแอมเฟตามีนที่ไม่ใช่กลุ่มที่ศึกษา
หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ ไม่จริง
เลย ค่อนข้างไม่จริง ค่อนข้างจริง จริงที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อความ	คะแนน
ไม่จริงเลย	1
ค่อนข้างไม่จริง	2
ค่อนข้างจริง	3
จริงที่สุด	4

ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสาร แอมเฟตามีน
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสาร แอมเฟตามีนเพียงเล็กน้อย
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	ข้อความนั้นส่วนใหญ่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติด สารแอมเฟตามีน
จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เสพติดสาร แอมเฟตามีนมากที่สุด

การแปลผลคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง จะพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดจาก
การแบ่งคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองทั้งหมดออกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และ
สูง โดยใช้หลักการทางสถิติ คือ ค่าพิสัย (ค่าคะแนนสูงสุด-ค่าคะแนนต่ำสุด)/3 (ประคอง กรวรรณสูตร
, 2542) ดังนี้

คะแนนช่วง	10-20	หมายถึง	การรับรู้ความสามารถของตนเอง ระดับต่ำ
คะแนนช่วง	21-30	หมายถึง	การรับรู้ความสามารถของตนเอง ระดับปานกลาง
คะแนนช่วง	31-40	หมายถึง	การรับรู้ความสามารถของตนเอง ระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรงตามเนื้อหา(Content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว อัตมโนทัศน์ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index=CVI) โดยกำหนดค่า CVI .80 ขึ้นไป (Davis, 1992 อ้างใน บุญใจ ศรีสถิตยธรรมากร, 2550) เป็นเกณฑ์ในการยอมรับความตรงของเครื่องมือที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามแต่ละชุดมีค่า CVI ดังนี้ 1) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัวมีค่าเท่ากับ .81 2) แบบสอบถามอัตมโนทัศน์มีค่าเท่ากับ .84 และ 3) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองมีค่าเท่ากับ .80 สำหรับข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นในระดับ 1 (คำถามไม่สอดคล้องกับค่านิยมเลย) และระดับ 2 (คำถามต้องปรับปรุงอย่างมากจึงสอดคล้องกับค่านิยม) จากความคิดเห็น 4 ระดับ โดยที่ระดับ 3 คือ คำถามต้องได้รับการทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อย และระดับ 4 คือ คำถามมีความสอดคล้องกับค่านิยม ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดสอบความเชื่อมั่นต่อไป

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว อัตมโนทัศน์ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ที่ปรับปรุงความตรงตามเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปหาความเที่ยง โดยไปทดลองใช้กับผู้เสพติดสารแอมเฟตามีนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 0.8 (ประกาย จิโรจน์กุล, 2548) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว อัตมโนทัศน์ และแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเองเท่ากับ .93 .90 และ .81 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการสถาบันรัฐบุรุษรักษ์ จังหวัดปทุมธานี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสถาบันรัฐบุรุษรักษ์แล้ว ผู้วิจัยติดต่อขอพบหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และผู้ตรวจการ เพื่ออธิบายเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประโยชน์และความเสี่ยงจากการเข้าร่วมการวิจัย การพิทักษ์สิทธิต่างๆ เช่น การนำเสนอข้อมูล การปกปิดข้อมูลเป็นความลับ และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยไม่กำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง หากกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยให้ลงนามยินยอม หากกลุ่มตัวอย่างมีความลังเลไม่แน่ใจที่จะเข้าร่วมการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิไม่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยไม่ต้องลงนามในยินยอม (Consent form) หากกลุ่มตัวอย่างมีข้อซักถามหรือข้อสงสัย ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัย โดยผู้วิจัยตอบคำถามโดยไม่ปิดบังซ่อนเร้นข้อเท็จจริง

4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นต์ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent form) ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม หากกลุ่มตัวอย่างยังไม่พร้อมทำแบบสอบถามผู้วิจัยนัดกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งในภายหลัง

5. ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง กรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการอ่านหรือเขียน ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแทนขณะที่กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามผู้วิจัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง หากกลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจหรือสงสัยใดๆ ผู้วิจัยสามารถตอบคำถามของกลุ่มตัวอย่างได้ทันที หากกลุ่มตัวอย่างไม่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยหรือขอลาออกจากการวิจัยหลังจากที่เริ่มการวิจัยแล้ว กลุ่มตัวอย่างสามารถบอกยกเลิกได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใดๆ กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ หากข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนอีกครั้ง ภายหลังจากเสร็จสิ้นการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
7. นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบและวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS for windows (Statistical Package for the Social Science for Window) มีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการใช้แอมเฟตามีน โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์คะแนนการสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว ในผู้ป่วยเสพติดสารแอมเฟตามีน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์คะแนนอัตมโนทัศน์ ในผู้ป่วยเสพติดสารแอมเฟตามีน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในผู้ป่วยเสพติดสารแอมเฟตามีน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการใช้แอมเฟตามีน การสนับสนุนทางสังคมด้านครอบครัว และอัตมโนทัศน์ กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

การพิทักษ์สิทธิผู้ถูกวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างตลอดกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือแนะนำตัวจากคณะพยาบาลศาสตร์ และหนังสือดำเนินการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ถึงผู้อำนวยการสถาบันธัญญารักษ์เพื่อขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูล

2. กลุ่มตัวอย่างจะทราบรายละเอียดในขั้นตอนต่างๆ โดยผู้วิจัยแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการวิจัย การได้รับสิทธิและประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง เช่น สิทธิที่จะไม่ได้รับอันตราย โดยในระหว่างที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการ เมื่อผู้วิจัยพบความเสี่ยง หรือมีภาวะผิดปกติทางสุขภาพ ผู้วิจัยยินดีให้การช่วยเหลือความเจ็บป่วยที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งส่งต่อในกรณีที่จะต้องได้รับการรักษา และติดตามจนกว่ากลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในภาวะที่ปลอดภัย สิทธิที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยไม่มีการบังคับ รวมทั้งให้เวลากลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ และสิทธิที่ได้รับการปกปิดชื่อไม่ให้ชื่อปรากฏ ผู้วิจัยจะให้ความมั่นใจแก่กลุ่มตัวอย่างว่า ข้อมูลที่ได้จะถูกปกปิดเป็นความลับ โดยนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ไม่มีส่วนใดของข้อมูลที่นำไปสู่การรู้จักกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลได้ และข้อมูลที่ได้นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น พร้อมทั้งชี้แจงสิทธิในการตอบรับ หรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ โดยกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่ปฏิเสธไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ หากรู้สึกไม่สะดวกใจ หรือหากได้ร่วมการวิจัยไปแล้วอยากขอออกจากกรวิจัยก็สามารถทำได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการบริการที่ได้รับ เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมโครงการผู้วิจัยจึงให้ลงนามในใบยินยอม

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทุกราย เซ็นชื่อในใบยินยอมในการเข้าร่วมโครงการวิจัย (Information Consent Form) ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการเขียนลายมือชื่อ พร้อมทั้งมีพยานในการลงลายมือชื่อกำกับ และในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างยังไม่บรรลุนิติภาวะก็จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง และถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกในการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย กลุ่มตัวอย่างสามารถยุติการให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยได้

4. กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบข้อมูลที่เป็นจริงจากการอธิบายของผู้วิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เมื่อมีข้อสงสัยใดๆ กลุ่มตัวอย่างสามารถซักถามได้จนหมดข้อสงสัย และเข้าใจรายละเอียดได้ดีทุกประการ หรือเข้าใจให้มากที่สุดก่อนการตัดสินใจด้วยตนเอง

5. ในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบข้อมูลดีทุกประการแล้ว กลุ่มตัวอย่างสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และกลุ่มตัวอย่างมีเวลาในการตัดสินใจที่เข้าร่วม

โครงการวิจัย โดยผู้วิจัยไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ หรือบังคับให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจทันที

6. ให้คำมั่นใจว่าแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีโดยการจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบในกล่องที่มิดชิดเป็นส่วนตัว ผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้นั้นมีเพียงผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้น และผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการเผยแพร่ โดยกระทำในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น โดยข้อมูลที่เผยแพร่เป็นข้อมูลที่ไม่มีการระบุชื่อและแหล่งที่มาของข้อมูล ส่วนการทำลายเอกสาร แบบสอบถาม ผู้วิจัยทำลายทั้งหมดภายหลังจากได้มีการนำเสนอผลการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว